

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: SRI5830701
ชื่อโครงการ: การจัดทำแผนที่นำทางการวิจัยประเด็นวิจัยยุทธศาสตร์เรื่อง ผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงทางทะเล
นักวิจัย: โสภารัตน์ จารุสมบัติ¹, อรพรรณ ณ บางช้าง-ศรีเสาวลักษณ์², สุขาย วรชนะนันท์³
หน่วยงาน: ¹มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ²มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
³มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Email address: s_jaru@hotmail.com, s_jaru@gmail.com
ระยะเวลาดำเนินการ: เมษายน พ.ศ. 2558 – มีนาคม พ.ศ. 2559

การจัดทำแผนที่นำทางการวิจัยด้านผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงทางทะเล (SRI 7) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. รวบรวมข้อมูลและประมวลสถานภาพการวิจัยในเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงทางทะเลของประเทศไทย
2. เพื่อเสนอประเด็นวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ในเรื่องการจัดการผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลที่สอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติทางทะเลของประเทศไทยและความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อเสนอแนะกรอบการทำงานและแนวทางรูปแบบการบริหารกรอบประเด็นการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (SRI 7) เรื่องผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงทางทะเล

กระบวนการจัดทำแผนที่นำทาง SRI 7 มาจากการศึกษาทบทวนงานวิจัยต่างๆ และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคการศึกษา ตลอดจนกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบความคิดแผนที่นำทางวิจัย โดยผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า จากการศึกษาสถานภาพการวิจัยนั้น งานศึกษาวิจัยทางทะเลของประเทศไทยมีลักษณะตั้งรับ (passive) มากกว่าการศึกษาวิจัยเชิงรุก (active) ไม่มีทิศทางการทำวิจัยอย่างชัดเจน งานวิจัยที่ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ส่วนการสำรวจกฎหมาย นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทางทะเล พบมีช่องว่างทางนโยบาย (Policy gap) เช่น ยังไม่มีนโยบายกลาง และยุทธศาสตร์ทางทะเลระดับชาติ กฎหมายล้าสมัย ดังนั้น SRI 7 จึงกำหนดเป้าหมายเพื่อผลักดันให้เกิด นโยบายทางทะเลแห่งชาติ (National Marine Policy) ให้เกิดขึ้นในระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ.2559-2561) ภายใต้แนวคิดการบริหารจัดการผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลอย่างยั่งยืน ด้วยการคำนึงถึงมิติที่เชื่อมโยงกันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดย SRI 7 มีองค์ประกอบการขับเคลื่อน 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ (2) การขับเคลื่อนทางนโยบายและ ขยายการใช้ประโยชน์งานวิจัย (3) การสร้างเครือข่ายและพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ และ (4) การพัฒนาฐานข้อมูลด้านผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงทางทะเล ทั้งนี้การขับเคลื่อน 4 ด้าน ทำผ่านยุทธศาสตร์ 5 ระดับ คือระดับ 1 เตรียมข้อมูลพื้นฐาน ระบุโจทย์วิจัย (research agenda) แก่นักวิจัยรุ่นใหม่ ระดับ 2 สร้าง Marine knowledge platform ระดับ 3 สร้าง capacity

building เช่นทำ public debate ระดับ 4 ขับเคลื่อนนโยบาย ด้วย policy dialogue ระดับ 5 ร่าง template ของ Thailand National Marine Policy

ประเด็นการวิจัยประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการ การวิจัยด้านมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ การวิจัยในประเด็นเชิงลึก การวิจัยเชิงพื้นที่/ชุมชน การวิจัยด้านอื่นๆ (จำแนกตามกิจกรรมทางทะเล) โดยจัดลำดับความสำคัญของประเด็นวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น (1-3 ปี) เช่น อนุสัญญามูลค่าเศรษฐกิจทางทะเล ประเด็นประมง ท่องเที่ยว คือ เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อให้สามารถองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ทันสถานการณ์ ระยะปานกลาง (3-5 ปี) เป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นเร่งด่วนมากแต่ควรมีการดำเนินการเพื่อให้สามารถรองรับประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทางทะเล การขนส่ง พลังงาน และระยะยาว (มากกว่า 5 ปี) เช่น ความมั่นคง เป็นต้น

คำหลัก:

แผนที่นำทางการวิจัย, ผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล, การวิจัยทางทะเล

Abstract

Project Code: SRI5830701

Project Title: Roadmap of Strategic Research Issue on National Interests on Marine Resources and Maritime Security

Investigators: Jarusombat S.¹, Na Bangchang sisaowalak. O.², Worachananant S.³

Government: ¹Thammasat University, ²Sukhothai Thammathirat Open University, ³Kasetsart University

Email address: s_jaru@hotmail.com, s_jaru@gmail.com

Project Duration: April 2015 – March 2016

Project of the formulation of a roadmap of strategic research on national interest on marine resources and maritime security (SRI 7) launched by three objectives as the followings:-

1. Collect and synthesize the current state – of - the – art of research work made available on national interest on marine resources and maritime security;
2. Propose research questions regarding national interest that is relevant to the direction of the national strategy on maritime zone of the country and also to what related agencies and groups needed; and
3. Recommend framework and guideline of the approach to be employed in further conducting research concerning national strategy regarding maritime zone and also marine national security.

The Project is mainly developed and done by reviewing research made available already related and also organizing meetings amongst those senior officials from agencies involved, those from education sector, and all stakeholders from various sectors, communities and groups as many as the Project can reach them.

Received by these research approaches using the Project is that guideline for further research.

The Project finds that passiveness is obviously found in the research made available already many more than those with an aspect of activeness.

Moreover, as far as concerned to survey and review current related laws and strategies, the Project finds that they are outdated.

Consequently, the Project SRI7 realized that it is a must for the state to work actively, from now on, on formulating national marine policy within three years (2016 – 2018). The policy to be formed will be based firmly on the principle of sustainable management of the maritime national interest. All dimensions, that is to say, economic, social, environment, and security, will be taken into consideration.

Objectives of the Roadmap SRI 7 recommended by the Project are composed of four areas as the followings:-

1. Further research and develop body of knowledge on maritime zone of Thailand;
2. Introduce those research findings, results and recommendations to circle of policy makers so that research will be beneficial and used concretely;
3. Create networks of new researchers and assisting and coaching them to become more capable;
4. Develop and maintain database.

In order to execute what are drawn in the Roadmap can be divided into five levels as the followings:-

Level 1 Prepare basic information and initiate research agenda to new generation of researchers;

Level 2 Build a marine knowledge platform;

Level 3 Work on capacity building such as organizing public debates etc.;

Level 4 Make things received from the working as drawn in the Roadmap become; and

Level 5 Draw a template of Thailand national maritime policy.

Further research agenda suggested by the Project can be divided into 5 ones:-

1. On government, administration, and management;
2. On various perspective, especially economic one, such as economic measures;
3. Some in-depth research questions;
4. Besides research on large scale, area-based research is needed for some certain space and problems; and
5. Many others questions which can be identified by activities in maritime zone.

Priority made to further research will be organized in terms of periods of time. It can be divided into 3 periods of time as the followings:-

Short term (1-3 years) – Those research to be done within 3 years are those considered as urgent and crucial issues and that research findings and recommendations can be useful such as international conventions, economic values taken from fishery and tourism etc.;

Medium term (3-5 years) – Those research to be conducted within 5 years are those not as urgent as the previous one but needed so as to prevent and respond to problems. Issues regarding new threats in maritime zone, conflicts of interests between groups and agencies; and

Long term (more than 5 years) Those research considered as complicate and vulnerable ones such as security.

Keywords:

Roadmap of Strategic Research, National Interests on Marine Resources, Marine Research